

blive Spørgsmaal om ikke saa Summers Udbetaling — ikke ligeoverfor Jorddrotterne, men ligeoverfor Prioritetshaberne, — og dette er en af de Banffeligheder, der i det foreliggende Lovforslag vel ere behandlede, men efter min Mening ingenlunde saaledes løste, at jeg troer, at det kan siges, at de dermed tilfredsstillende ere traadte ud af Verden. Jeg troer imidlertid ikke, at Fæstes Overgang til Selveiendom vil gaae særdeles hurtig, eller at man behøver at frygte for, at Conjuncturerne skulle blive trykkede derved. Men hvad enten man nu kommer til det Ene eller til det Andet, skal jeg til Slutning som en ganske væsentlig Betingelse for, at vi ikke skulle faae denne hele Sag bragt ind paa et endnu mere stagnerende Standpunkt, end den hidtil har indtaget, udtale følgende: Det er ønskeligt, at det af den hele Forhandling og Behandling, som denne Sag forhaabentlig vil faae — thi jeg nærer det Haab og det Duffe, at dette Lovforslag maa komme i Udvalg, at Udvalget kommer til at behandle der og ogsaa kommer til at forhandle om den med Indenrigsministeren, at man saaledes vil søge at bringe et saavidt muligt brugbart Materiale ud deraf, navnlig ved at give efter fra de forskjellige Sider — maa blive klart, hvorvidt der i Fremtiden skal være Tale om en Lov, der kan fremme Selveiendom paa anden Maade end ved godvillig Overeenskomst, eller hvorvidt man skal antage, at dette Spørgsmaal herefter skal hvile aldeles. Thi dette, at lade det staae paa Dagsordenen som et bestandigt Agitationsspørgsmaal, er Noget, som hverken Fæsterne eller Jorddrotterne kunne være tjente med.

Frederiksen: Uagtet jeg meget godt veed, at det, som jeg har at sige her i denne Sag, staaer i Modsetning til det, der menes af mine nærmeste Venner i denne Sal, saa kan jeg dog ikke Andet end bestemt og aabent udtale den Anskuelse, jeg nærer. I Modsetning til, hvad der er sagt af andre ærede Medlemmer, og som vistnok finder Tilslutning her i Thinget, finder jeg paa ingen Maade, at det Forslag, der er fremsat af det ærede

Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds (S. A. Hansen), og som ialfsald i det Væsentligste staaer paa samme Standpunkt som Regjeringens Forslag, der, hvor det afviger fra de ældre Forslag, gaaer i nogen feilagtig Retning. Jeg er enig i, hvad der er yttret om, at i Hovedsagen — hvilke Ord den høitærede Minister end brugte — saa er dog Forfjellen ikke stor; i selve Afsløsningen af Fæstesagen staae Regjeringen og det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds paa samme Standpunkt. Der er mange Indvendinger, der gjøres mod det ærede Medlem. Jeg har hørt dem udenfor Salen, og jeg har hørt adskillige her i Salen idag. Der er en Indvending, som jeg har seet fremsat i et Blad, og som jeg nu nævner her, fordi den paa en Maade, indenfor visse Grændser, er tiltraadt af Ministeren, det er med Hensyn til det Bederlag, som Godseieren skal give — thi at der skal gives Bederlag, derom ere Alle enige —, for at befrie Jorden for dette Baand; af dette Bederlag skal efter Regjeringens Forslag kun en Deel tilfalde Fæsterfamilien, men fra een Side er det sagt, idetmindste bragt paa Bane, at Intet skulde gives til Fæsterfamilien; det er kun i Bondestandens Interesse, at den nuværende Indskrænkning skal finde Sted. I denne Henseende er jeg enig med det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds. Naar vi ere komne dertil, at der skal gives Bederlag, da er det ene Forstandige, at dette gives til Fæsterfamilierne; thi de ere de Æneste, som kunne have praktiff Interesse deraf, ikke Bondestanden. Man kan vel tale om Bondestanden, men man kan ikke vise Standen; før maaskee, men heldigvis nu ikke mere i Danmark. Hvad mener man med Bondestanden? Er det Almuen paa Landet? Nei, de Sider ere forbi. Det er ikke Almuen. Mener man Jordbrugere? Skal man saa tage de større Jordbrugere med? Det vil man jo ikke, det er ikke Jordbrugere, man mener. Eller er det blot dem, som have Jord paa 1—2—12 Tdr. Hartkorn, der ere Bondestand, er det dem, i hvis Interesse dette Baand er lagt paa Jorden? Nei, det er heller ikke i Selveiernes Interesse, der hviler Fæstetvang paa